

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την κοινοτική μακροπροληπτική εποπτεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος και τη σύσταση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου

COM(2009) 499 τελικό – 2009/0140 (COD)

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών

COM(2009) 501 τελικό – 2009/0142 (COD)

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων

COM(2009) 502 τελικό – 2009/0143 (COD)

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών

COM(2009) 503 τελικό – 2009/0144 (COD)

(2010/C 339/08)

Εισηγητής: **ο κ. NYBERG**

Στις 6 Οκτωβρίου 2009, και σύμφωνα με το άρθρο 95 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα την

«Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την κοινοτική μακροπροληπτική εποπτεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος και τη σύσταση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου»

COM(2009) 499 τελικό - 2009/0140 (COD) την

«Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών»

COM(2009) 501 τελικό - 2009/0142 (COD) την

«Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων»

COM(2009) 502 τελικό - 2009/0143 (COD) και την

«Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών»

COM(2009) 503 τελικό - 2009/0144 (COD).

Το ειδικευμένο τμήμα «Οικονομική και Νομισματική Ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 8 Ιανουαρίου 2010.

Κατά την 459η σύνοδο ολομέλειάς της, της 20ης και 21ης Ιανουαρίου 2010 (συνεδρίαση της 21ης Ιανουαρίου 2010), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 169 ψήφους υπέρ, 2 ψήφους κατά και 15 αποχές, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Στις 23 Σεπτεμβρίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε μια πρόταση κανονισμού σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) και τρεις προτάσεις κανονισμού σχετικά

με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ), Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ) και Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ), αντιστοίχως. Όλες αυτές οι προτάσεις συνάδουν εν πολλοίς με την έκθεση που εκπονήθηκε από την ομάδα de Larosière στις αρχές του 2009.

1.2 Στη γνωμοδότηση της σχετικά με την έκθεση de Larosière, η ΕΟΚΕ εξέτασε τις αιτίες της χρηματοπιστωτικής και της οικονομικής κρίσης, την κανονιστική ρύθμιση της χρηματοοικονομικής αγοράς και τις εποπτικές ρυθμίσεις. Πέραν μιας γενικής αναφοράς στην εν λόγω γνωμοδότηση, θεωρείται σκόπιμο να επισημανθεί εκ νέου ένα από τα συμπεράσματά της: «Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι η εποπτεία έχει θεμελιώδη σημασία για να εξασφαλισθεί ότι δεν θα υπάρξει νέα χρηματοοικονομική κρίση. Ωστόσο η εποπτεία χρειάζεται κανόνες και, για το λόγο αυτό, οι προτάσεις για την τροποποίηση και την ενίσχυση των κανόνων ... μπορεί να θεωρηθούν εξίσου σημαντικές.»⁽¹⁾

Ομάδες ενδιαφερόμενων φορέων

1.3 Η ΕΟΚΕ τάχθηκε υπέρ της ευρύτερης εκπροσώπησης στα διοικητικά συμβούλια των τριών νέων Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ΕΕΑ). Αντ' αυτού η Επιτροπή προτείνει ειδικές ομάδες ενδιαφερόμενων φορέων.

1.3.1 Το ΕΣΣΚ «ζήτη, κατά περίπτωση, τις συμβουλές των συναφών εμπλεκόμενων φορέων του ιδιωτικού τομέα». Τα παραδείγματα που παρατίθενται αφορούν εκπροσώπους του χρηματοπιστωτικού τομέα, οργανώσεις των καταναλωτών και ορισμένες ομάδες που δημιουργήθηκαν από την Επιτροπή. Θα ήταν σκόπιμο να επισημανθεί ότι οι εκπρόσωποι του χρηματοπιστωτικού τομέα θα πρέπει να προέρχονται τόσο από τους εργοδότες όσο και από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις. Επιπλέον, δεδομένου ότι οι συστημικοί κίνδυνοι δεν αφορούν μόνον τη χρηματοπιστωτική αγορά, αλλά και την οικονομία στο σύνολό της, θα ήταν σκόπιμο να ζητείται επίσης η γνώμη τόσο των εργοδοτών όσο και των συνδικαλιστικών οργανώσεων σε ευρωπαϊκή κλίμακα.

1.3.1.1 Δεν γίνεται καμία αναφορά ούτε στη μορφή των διαβουλευσεων αυτών ούτε στη συχνότητα με την οποία θα πρέπει να πραγματοποιούνται· ωστόσο, οι εν λόγω διευκρινίσεις καθίστανται αναγκαίες διότι στο σχετικό άρθρο ορίζεται ότι οι διαβουλευσεις διενεργούνται «εφόσον είναι σκόπιμο». Η χρήση της έκφρασης «εφόσον είναι σκόπιμο» θεωρείται υπερβολικά ασαφής.

1.3.2 Σύμφωνα με την Επιτροπή οι ομάδες ενδιαφερόμενων φορέων για τις τρεις ΕΕΑ θα πρέπει, να περιλαμβάνουν στη σύνθεσή τους εργοδότες και εργαζόμενους από το αντίστοιχο τμήμα της χρηματοπιστωτικής αγοράς, καθώς και καταναλωτές και χρήστες των υπηρεσιών του εν λόγω τομέα. Οι 30 προτεινόμενοι εκπρόσωποι θα πρέπει να κατανέμονται ομοιόμορφα μεταξύ όλων των εκπροσωπούμενων κατηγοριών.

1.3.2.1 Οι εν λόγω ομάδες θα συνεδριάζουν τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο και θα μπορούν να υποβάλλουν γνώμες και συμβουλές και να απολαύουν γραμματειακής υποστήριξης. Οι γνώμες και οι συμβουλές θα πρέπει να δημοσιοποιούνται. Υπάρχει ωστόσο κίνδυνος να περιορισθεί το έργο τους μόνον στις δύο προαναφερθείσες συνεδριάσεις. Θα ήταν λοιπόν σκόπιμο να παρασχεθεί στις ομάδες αυτές η δυνατότητα να παρακολουθούν επί μονίμου βάσεως τις εργασίες της εκάστοτε ΕΕΑ.

Μακροπροληπτική εποπτεία

1.4 Η πρόταση για τη σύσταση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) στερείται ορισμού των συστημικών κινδύνων. Η έννοια αυτή απαιτείται να συζητηθεί δημοσίως και όχι μόνον κεκλεισμένων των θυρών στο νέο ΕΣΣΚ.

1.4.1 Η ΕΟΚΕ είναι της γνώμης ότι το ΕΣΣΚ πρέπει να διαθέτει σαφή εντολή για την ανάληψη δράσης σε περίπτωση που διακυβεύεται η οικονομική σταθερότητα και εκτιμά ότι, προκειμένου να διασφαλισθεί η εν λόγω εντολή στο πλαίσιο του κανονισμού, η διατύπωση ορισμένων σημείων χρήζει επανεξέτασης.

— Οι διάφορες γλωσσικές αποδόσεις θα πρέπει να ευθυγραμμισθούν, ούτως ώστε να επικρατήσει η χρήση του όρου «εποπτεία» («supervision» στα αγγλικά).

— Οι προειδοποιήσεις και οι συστάσεις του ΕΣΣΚ θα πρέπει απλώς να διαβιβάζονται στο Συμβούλιο, όπως ορίζεται στο άρθρο 16, παράγραφος 3, και όχι να διαβιβάζονται μέσω του Συμβουλίου, όπως ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 9, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να περιορίσει την ανεξαρτησία του ΕΣΣΚ.

— Η χρήση της λέξης «πρέπει» («should» στα αγγλικά) όσον αφορά τις συστάσεις υποδηλώνει ότι αυτές είναι υποχρεωτικές κατά το μάλλον ή ήττον. Ο υποχρεωτικός –ή ο μη υποχρεωτικός– χαρακτήρας μιας δράσης οφείλει, ωστόσο, να εξαρτάται από το επίπεδο στου οποίου την αρμοδιότητα εμπίπτει η εφαρμογή των κανόνων: από το εάν πρόκειται, δηλαδή, για αρμοδιότητα των κρατών μελών ή της ΕΕ.

— Αναφέρεται ότι το ΕΣΣΚ (άρθρο 3) έχει σκοπό «να συμβάλει στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς». Η αποστολή του ΕΣΣΚ αφορά τους κινδύνους που ενέχει η χρηματοπιστωτική αγορά, αλλά εδώ φαίνεται ότι του ανατίθεται ευρύτερος ρόλος.

1.4.2 Το γενικό συμβούλιο του ΕΣΣΚ θα περιλαμβάνει τα 29 μέλη του γενικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Η εν λόγω σύνδεση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) με το νέο ΕΣΣΚ επικροτείται από την ΕΟΚΕ.

1.4.2.1 Το άρθρο 11 σχετικά με τη διευθύνουσα επιτροπή δεν προβλέπει κανόνες για τα δικαιώματα ψήφου. Η ΕΟΚΕ συνιστά να προβλεφθεί η συμμετοχή πέντε μελών του γενικού συμβουλίου της ΕΚΤ στη διευθύνουσα επιτροπή, διότι κατ' αυτόν τον τρόπο θα μπορούσε να διευκολυνθεί η επίτευξη καλύτερης γεωγραφικής κατανομής, μεταξύ μικρών και μεγάλων χωρών, καθώς και μεταξύ χωρών εντός και εκτός ευρωζώνης. Επιπλέον, δεδομένου ότι κατά τα φαινόμενα όλα τα μέλη της διευθύνουσας επιτροπής θα έχουν δικαίωμα ψήφου, θεωρείται σκόπιμο να υπάρξει σημαντικός αριθμός εκπροσώπων των κεντρικών τραπεζών.

1.4.3 Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αναφέρεται μόνον σε σχέση με το γεγονός ότι το ΕΣΣΚ πρέπει να υποβάλλει εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Σύμφωνα με το άρθρο 20, το Συμβούλιο θα εξετάσει τον κανονισμό σχετικά με το ΕΣΣΚ μετά από τρία έτη· εξυπακούεται ότι το Κοινοβούλιο θα πρέπει να έχει επίσης συμμετοχή στην εν λόγω διαδικασία.

Μικροπροληπτική εποπτεία

1.5 Οι στόχοι των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ΕΕΑ) που εκτίθενται στο άρθρο 1, παράγραφος 4, είναι σχεδόν πανομοιότυποι στους τρεις προτεινόμενους κανονισμούς: λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και ενίσχυση του διεθνούς εποπτικού συντονισμού. Οι μεταξύ τους διαφορές αφορούν τα άτομα στην προστασία των οποίων αποβλέπουν: τους επενδυτές, στην περίπτωση της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών, τους ασφαλισμένους και τους λοιπούς δικαιούχους, στην περίπτωση της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων, και τους καταθέτες και τους επενδυτές, στην περίπτωση της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

1.5.1 Οι κυριότερες δραστηριότητες των τριών ΕΕΑ θα επικεντρωθούν στην εφαρμογή των ήδη υφιστάμενων κανόνων, επιδιώκοντας να καταστήσουν περισσότερο ομοιόμορφες τις πρακτικές των εθνικών αρχών, κυρίως μέσω κατευθυντηρίων γραμμών και συστάσεων· στις ΕΕΑ θα ανατεθεί επίσης η ανάπτυξη νέων τεχνικών κανόνων.

1.5.1.1 Οι προτάσεις των ΕΕΑ για τη θέσπιση νέων τεχνικών κανόνων θα μπορούσαν –σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2– να μην έχουν τη μορφή οδηγιών, αλλά μόνον κανονισμών και αποφάσεων. Εάν θεωρείται ότι οι τεχνικοί κανόνες δεν έχουν πολιτικό χαρακτήρα, τότε αποκλείεται επίσης η χρήση κανονισμών. Οι τεχνικοί κανόνες θα πρέπει να έχουν ως αποκλειστικούς αποδέκτες τους εθνικούς εποπτικούς οργανισμούς και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, και όχι τα κράτη μέλη, και να λαμβάνουν, ως εκ τούτου, τη μορφή αποφάσεων και όχι κανονισμών ή οδηγιών, δεδομένου ότι τα εν λόγω μέσα προορίζονται αποκλειστικά για τους πολιτικούς κανόνες που προτείνονται από την Επιτροπή.

(1) Βλέπε σημ. 1.4 της γνωμοδότησης της ΕΟΚΕ με θέμα «Έκθεση de Larosière», ΕΕ C 318 της 23.12.2009, σ. 57.

1.5.2 Η εποπτεία που ασκείται από τις ΕΕΑ έχει ως αποδέκτες τις εθνικές εποπτικές αρχές και δεν εστιάζεται άμεσα στους συμμετέχοντες στις χρηματαγορές. Εξάιρεση αποτελεί η περίπτωση μη συμμόρφωσης μιας εθνικής αρχής προς τις διατυπωθείσες συστάσεις (άρθρα 9 και 11). Στην περίπτωση αυτή, η ευρωπαϊκή αρχή λαμβάνει τελικά μια απόφαση που απευθύνει στους συμμετέχοντες στις χρηματαγορές.

1.5.2.1 Παρέχεται επίσης περιγραφή των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (άρθρο 10), κατά τις οποίες η αρμόδια ΕΕΑ μπορεί να λάβει τέτοιου είδους αποφάσεις χωρίς ανάμειξη της Επιτροπής. Εντούτοις, η απόφαση σχετικά με το χαρακτηρισμό μιας κατάστασης ως έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι οι λόγοι που αιτιολογούν την κήρυξη καταστάσεων έκτακτης ανάγκης πρέπει να προκύπτουν γενικώς από τις αγορές. Η περίπτωση μεμονωμένου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος το οποίο αντιμετωπίζει κατάσταση έκτακτης ανάγκης πρέπει να εμπίπτει στα καθήκοντα του εκάστοτε εθνικού εποπτικού οργανισμού.

1.5.2.2 Το άρθρο 23 αφορά την παροχή διασφαλίσεων προς οποιαδήποτε κυβέρνηση πιστεύει ότι οι νέοι τεχνικοί κανόνες έχουν φορολογικές επιπτώσεις. Οι διασφαλίσεις αυτές θεωρούνται ενδεδειγμένες, παρότι οι τεχνικοί κανόνες δεν έχουν σχεδόν ποτέ φορολογικές επιπτώσεις. Εφόσον δε οι εν λόγω διασφαλίσεις αφορούν μόνον τα άρθρα 10 και 11, το συγκεκριμένο άρθρο θα ήταν σκόπιμο να τοποθετηθεί αμέσως μετά το άρθρο 11.

1.5.3 Η ΕΟΚΕ προτείνει να απαιτείται η συγκατάθεση της αρμόδιας εθνικής αρχής πριν από την εισαγωγή νέων οικονομικών μέσων, όπως συμβαίνει στην Ισπανία. Δεδομένου ότι το σύστημα αυτό δεν εφαρμόζεται σε άλλα κράτη μέλη, ένα πρώτο βήμα θα μπορούσε να γίνει με την ενδεδειγμένη εξέταση των μέσων που χρησιμοποιούνται σε άλλες χώρες, πλην της Ισπανίας. Επομένως, θα ήταν επίσης σκόπιμο να προβεί η Επιτροπή στην τροποποίηση του κανονισμού σχετικά με την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών με έναν κανονισμό ο οποίος θα προβλέπει την εν λόγω αρμοδιότητα.

1.5.4 Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, το πεδίο δράσης της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν ευρύτερο. Η διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να καταστεί καθολικός στόχος. Ο ορισμός που προτείνεται στον παρόντα κανονισμό παραπέμπει σε παλαιότερες οδηγίες. Η ΕΟΚΕ θεωρεί σκόπιμη τη διεξαγωγή μιας νέας συζήτησης σχετικά με τους ορισμούς που περιλαμβάνονται στις εν λόγω οδηγίες, προκειμένου να συνεκτιμηθούν οι εμπειρίες που αντλήθηκαν από τη χρηματοπιστωτική κρίση με στόχο να καταστούν οι εν λόγω ορισμοί όσο το δυνατόν ευρύτεροι.

1.5.5 Σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 3, οι ΕΕΑ μπορούν να χρησιμοποιούν εμπιστευτικές πληροφορίες τις οποίες λαμβάνουν από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μόνον για να εκπληρώσουν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται άμεσα δυνάμει των υπό εξέταση κανονισμών. Η εν λόγω αναφορά θα πρέπει να συμπληρωθεί από έναν κανόνα σχετικά με τον τρόπο προστασίας της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών.

1.5.6 Στο διοικητικό συμβούλιο των ΕΕΑ προτείνεται να συμμετέχουν τέσσερα μέλη, προερχόμενα από τις εθνικές εποπτικές αρχές. Αντ' αυτού θεωρείται φυσικό να υιοθετηθεί η πρόταση σχετικά με το ΕΣΣΚ και να ανέλθει ο αριθμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου σε πέντε.

1.5.6.1 Μόνον οι επικεφαλής των εθνικών εποπτικών αρχών θα έχουν δικαίωμα ψήφου στο συμβούλιο εποπτών. Υπάρχει όμως κίνδυνος το συμβούλιο εποπτών να καταλήξει να εποπτεύει εαυτών, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η σημασία άλλων πτυχών. Η ανεξαρτησία του προέδρου είναι ζωτικής σημασίας και το πρόσωπο που ασκεί την προεδρία θα πρέπει να διαθέτει δικαίωμα ψήφου. Εξίσου ζωτικής

σημασίας θεωρείται η ευρύτητα πνεύματος και η επιρροή της ομάδας ενδιαφερόμενων φορέων. Είναι επίσης αναγκαίο να επιτευχθεί η λειτουργία τους υπό συνθήκες διαφάνειας, μέσω της δημοσιοποίησης των αποφάσεων των ΕΕΑ.

1.5.7 Εάν οι ΕΕΑ αρχίσουν να ασκούν τις δραστηριότητές τους κατά το 2011, τότε θα απαιτηθούν περισσότερα από δύο έτη έως ότου καταστούν πλήρως λειτουργικές. Η εξέλιξη αυτή απαιτείται να επισπευσθεί ενόψει της ταχείας αντιμετώπισης του συνόλου των προβλημάτων που ανέκυψαν κατά τη διάρκεια της κρίσης.

2. Ιστορικό

2.1 Στις 23 Σεπτεμβρίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε ολοκληρωμένη δέσμη νομοθετικών πράξεων για τις χρηματοπιστωτικές αγορές, η οποία περιλαμβάνει την πρόταση κανονισμού σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) –που συνοδεύεται από ειδική απόφαση με την οποία ανατίθενται συγκεκριμένα καθήκοντα στην ΕΚΤ– και τρεις προτάσεις κανονισμού σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT), Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ) και Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ), αντιστοίχως. Εν συνέχεια, στις 28 Οκτωβρίου, υποβλήθηκε οδηγία για την τροποποίηση των υφιστάμενων οδηγιών που αφορούν τη δημιουργία των νέων αρχών· η εν λόγω οδηγία θα αποτελέσει αντικείμενο ξεχωριστής γνωμοδότησης.

2.2 Όλες αυτές οι προτάσεις συνάδουν εν πολλοίς με την έκθεση που εκπονήθηκε από την ομάδα de Larosière στις αρχές του 2009. Η ΕΟΚΕ εκπόνησε γνωμοδότηση πρωτοβουλίας σχετικά με την έκθεση αυτή, η οποία υιοθετήθηκε κατά τη σύνοδο ολομέλειάς της τον Σεπτέμβριο του 2009. Στην εν λόγω γνωμοδότηση, η ΕΟΚΕ εξέτασε τις αιτίες της χρηματοπιστωτικής και της οικονομικής κρίσης, την απαιτούμενη νέα ή καλύτερη κανονιστική ρύθμιση της χρηματοοικονομικής αγοράς και τις βελτιωμένες εποπτικές ρυθμίσεις. Ως εκ τούτου, η προαναφερθείσα γνωμοδότηση εκλαμβάνεται ως σημείο αναφοράς για όλα τα υπόλοιπα συναφή θέματα, εκτός από τις παρούσες συγκεκριμένες νομοθετικές προτάσεις.

2.3 Πέραν μιας γενικής αναφοράς στην εν λόγω γνωμοδότηση, θεωρείται σκόπιμο να επισημανθεί εκ νέου ένα από τα συμπεράσματά της: «Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι η εποπτεία έχει θεμελιώδη σημασία για να εξασφαλισθεί ότι δεν θα υπάρξει νέα χρηματοοικονομική κρίση. Ωστόσο η εποπτεία χρειάζεται κανόνες και, για το λόγο αυτό, οι προτάσεις για την τροποποίηση και την ενίσχυση των κανόνων που περιλαμβάνονται στο πρώτο μέρος της έκθεσης μπορεί να θεωρηθούν εξίσου σημαντικές». Λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών που τίθενται στις προτάσεις σχετικά με τη μικροεποπτεία των υφιστάμενων κανόνων, η έμφαση που δίδεται από την ΕΟΚΕ στην τροποποίηση και την ενίσχυση των εν λόγω κανόνων προσλαμβάνει ακόμη μεγαλύτερη σημασία.

2.4 Η Επιτροπή έχει επίσης προτείνει ορισμένες νομοθετικές πράξεις σχετικά με τους κανόνες που διέπουν τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Μέχρι στιγμής, η ΕΟΚΕ έχει καταρτίσει γνωμοδοτήσεις με θέμα τους οργανισμούς αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας⁽²⁾, τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και τις κεφαλαιακές απαιτήσεις. Ένα άλλο θέμα για το οποίο απαιτείται η θέσπιση νέας νομοθεσίας –το οποίο δεν έχει ακόμη προταθεί από την Επιτροπή, αλλά προτάθηκε ήδη από την ΕΟΚΕ– αφορά τη σύσταση μιας εθνικής αρχής επιφορτισμένης με την ενδεδειγμένη εξέταση όλων των νέων μέσων που προβλέπονται για τη χρηματοπιστωτική αγορά πριν από την παροχή της σχετικής έγκρισης, κατά το πρότυπο του συστήματος που εφαρμόζεται ήδη στην Ισπανία.

(2) Βλέπε γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα «Οργανισμοί αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας», ΕΕ C 277 της 17.11.2009, σ. 117.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1 Θεωρείται αναγκαίο να υπάρξει διαχωρισμός μεταξύ του μακροπροληπτικού και του μικροπροληπτικού επιπέδου εποπτείας της χρηματοπιστωτικής αγοράς. Συγχρόνως, θεωρείται εξίσου αναγκαίο να διασφαλισθεί η στενή συνεργασία μεταξύ όλων των προτεινόμενων φορέων. Τα γενικά προβλήματα που έρχονται στο φως κατά την μικροπροληπτική εποπτεία σχετίζονται με τη χρηματοπιστωτική αγορά στο σύνολό της και οι κίνδυνοι που ανιχνεύονται κατά τη μακροπροληπτική εποπτεία μπορούν συχνά να εξαλειφθούν σε μικροπροληπτικό επίπεδο. Η εν λόγω αλληλεξάρτηση επισημαίνεται επίσης σε αρκετά σημεία των προτεινόμενων κανονισμών.

3.2 Οι κυριότερες δραστηριότητες των τριών ΕΕΑ θα επικεντρωθούν στην εφαρμογή των ήδη υφιστάμενων κανόνων και θα επιδιωχθεί να καταστούν περισσότερο ομοιόμορφες οι πρακτικές των εθνικών αρχών, κυρίως μέσω κατευθυντηρίων γραμμών και συστάσεων, αλλά στις εν λόγω αρχές θα ανατεθεί επίσης η ανάπτυξη νέων τεχνικών κανόνων για τις επίσημες προτάσεις τις οποίες υποβάλλει η Επιτροπή.

3.3 Στη γνωμοδότησή της σχετικά με την έκθεση de Larosière, η ΕΟΚΕ τάχθηκε υπέρ της ευρύτερης εκπροσώπησης στα διοικητικά συμβούλια των τριών νέων ΕΕΑ. Η Επιτροπή δεν ενστερνίστηκε ωστόσο τη σύσταση αυτή ούτε στους κανονισμούς σχετικά με τις ΕΕΑ ούτε στον κανονισμό σχετικά με το ΕΣΣΚ. Αντ' αυτού, η Επιτροπή προτείνει και στις δύο περιπτώσεις ειδικές ομάδες ενδιαφερόμενων φορέων.

3.3.1 Το ΕΣΣΚ «ζητά, κατά περίπτωση, τις συμβουλές των συναφών εμπλεκόμενων φορέων του ιδιωτικού τομέα». Τα παραδείγματα που παρατίθενται στο εισαγωγικό τμήμα της σχετικής πρότασης αφορούν εκπροσώπους του χρηματοπιστωτικού τομέα, οργανώσεις των καταναλωτών και ορισμένες ομάδες που δημιουργήθηκαν από την Επιτροπή. Η περιγραφή αυτή δεν παρέχει επαρκή πληροφόρηση: εν προκειμένω, θα ήταν σκόπιμο να επισημανθεί ότι οι εκπρόσωποι του χρηματοπιστωτικού τομέα θα πρέπει να προέρχονται τόσο από τους εργοδότες όσο και από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις του εν λόγω τομέα.

3.3.1.1 Επιπλέον, δεδομένου ότι οι συστημικοί κίνδυνοι δεν αφορούν μόνον τη χρηματοπιστωτική αγορά, αλλά και την οικονομία στο σύνολό της, η ευρύτερη εκπροσώπηση καθίσταται αναγκαία. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να ζητείται επίσης η γνώμη των εργοδοτών και των συνδικαλιστικών οργανώσεων σε επίπεδο ΕΕ.

3.3.1.2 Τέλος, δεν γίνεται καμία αναφορά ούτε στη μορφή των διαβουλεύσεων αυτών ούτε στη συχνότητα με την οποία θα πρέπει να πραγματοποιούνται· ωστόσο οι εν λόγω διευκρινίσεις καθίστανται αναγκαίες διότι στο σχετικό άρθρο ορίζεται ότι οι διαβουλεύσεις διενεργούνται «εφόσον είναι σκόπιμο». Η χρήση της έκφρασης «εφόσον είναι σκόπιμο» θεωρείται υπερβολικά ασαφής.

3.3.2 Όσον αφορά τη σύνθεση των ομάδων ενδιαφερόμενων φορέων για τις τρεις ΕΕΑ, η Επιτροπή φαίνεται να έχει σχεδόν την ίδια γνώμη με την ΕΟΚΕ: οι εν λόγω ομάδες θα πρέπει να περιλαμβάνουν στη σύνθεσή τους εργοδότες και εργαζόμενους από το αντίστοιχο τμήμα της χρηματοπιστωτικής αγοράς, καθώς και καταναλωτές και χρήστες των υπηρεσιών του εν λόγω τομέα.

3.3.2.1 Θεωρείται εξαιρετικά πιθανό να ανακλύψουν προβλήματα κατά την επιλογή των χωρών από τις οποίες θα πρέπει να προέρχονται αυτοί οι εκπρόσωποι. Τεκμαίρεται ότι η ιδέα που διαπνέει τον ορισμό 30 εκπροσώπων δεν είναι η εκπροσώπηση του συνόλου των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων όλων των χωρών. Οι εν λόγω 30 εκπρόσωποι θα πρέπει να καταμεριστούν ομοιόμορφα μεταξύ των εκπροσώπων όλων των κατηγοριών που υποδεικνύονται στα εισαγωγικά τμήματα των προτεινόμενων κανονισμών.

3.3.2.2 Οι ομάδες ενδιαφερόμενων φορέων θα συνεδριάζουν τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο· θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν γνώμες και συμβουλές και να απολαύουν γραμματειακής υποστήριξης. Οι γνώμες και οι συμβουλές θα πρέπει να δημοσιοποιούνται. Όλα τα ανωτέρω θεωρούνται μεν προσήκοντα, αλλά υπάρχει κίνδυνος να περιορισθεί το έργο των εν λόγω ομάδων μόνον στις δύο προαναφερθείσες συνεδριάσεις. Θα ήταν λοιπόν σκόπιμο να παρασχεθεί στις ομάδες αυτές η δυνατότητα να παρακολουθούν επί μονίμου βάσεως τις εργασίες της εκάστοτε ΕΕΑ.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου

4.1 Όσον αφορά τη μακροπροληπτική εποπτεία, διαπιστώνεται μια θεμελιώδης έλλειψη συζήτησης σχετικά με το τι μπορεί να είναι συστημικός κίνδυνος. Η εισαγωγή ορισμένων νέων μέσων θα μπορούσε, υπό την παρούσα κρίση, να κληφθεί ως συστημικός κίνδυνος. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν από τους οργανισμούς αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας για τον υπολογισμό των κινδύνων και των τιμών θα μπορούσαν επίσης να χαρακτηρισθούν ως συστημικοί κίνδυνοι. Οι κανόνες που ισχύουν για τα διευθυντικά στελέχη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, οι οποίοι ευνοούν την ανάληψη υπερβολικών κινδύνων, μπορούν θεωρηθούν συστημικοί κίνδυνοι; Τα ανωτέρω είναι ορισμένα δυνητικά παραδείγματα. Η έννοια του συστημικού κινδύνου απαιτείται να συζητηθεί δημοσίως και όχι μόνον κεκλεισμένων των θυρών στο νέο ΕΣΣΚ.

4.2 Η ΕΟΚΕ είναι της γνώμης ότι το ΕΣΣΚ πρέπει να διαθέτει σαφή εντολή για την ανάληψη δράσης σε περίπτωση που διακυβεύεται η οικονομική σταθερότητα και εκτιμά ότι, προκειμένου να διασφαλισθεί η εν λόγω εντολή στο πλαίσιο του κανονισμού, η διατύπωση ορισμένων σημείων του χρήζει επανεξέτασης.

4.2.1 Σύμφωνα με το προοίμιο της πρότασης κανονισμού, το ΕΣΣΚ έχει ως καθήκον τη χρηματοπιστωτική «εποπτεία» (αιτιολογική σκέψη 1) και ο όρος «εποπτεία» («supervision» στα αγγλικά) είναι αυτός που χρησιμοποιείται συνήθως κατά τις συζητήσεις που αποσκοπούν στην εξεύρεση λύσεων έναντι της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Λίγο πιο κάτω αναφέρεται ότι «η Κοινότητα χρειάζεται ένα συγκεκριμένο φορέα υπεύθυνο για τη μακροπροληπτική εποπτεία (“oversight” στα αγγλικά) του χρηματοπιστωτικού της συστήματος» (αιτιολογική σκέψη 7). Η χρήση σε αυτήν την περίπτωση του όρου «oversight» στην αγγλική γλώσσα για την έννοια της εποπτείας περιορίζει την πραγματική εξουσία του εν λόγω φορέα: ο όρος «oversight» παραπέμπει σε ένα πρώτο στάδιο επίβλεψης, του οποίου έπεται το στάδιο της εποπτείας αυτής καθ' εαυτής («supervision» στα αγγλικά), η έννοια της οποίας υποδηλώνει πραγματική εξουσία για την ανάληψη δράσης. Οι δύο προαναφερθέντες όροι δεν είναι συνώνυμοι στα αγγλικά και σε ορισμένες άλλες γλώσσες χρησιμοποιείται μόνο ένας όρος ο οποίος αντιστοιχεί στην έννοια της λέξης «εποπτεία» («supervision» στα αγγλικά). Οι διάφορες γλωσσικές αποδόσεις θα πρέπει να ευθυγραμμισθούν μεταξύ τους, κατά τρόπο ώστε να επικρατήσει η χρήση του όρου «εποπτεία» («supervision» στα αγγλικά).

4.2.2 Αναφέρεται σαφώς ότι το ΕΣΣΚ πρέπει να είναι ανεξάρτητος φορέας. Ωστόσο, δυνάμει του κανονισμού, οι προειδοποιήσεις και οι συστάσεις του πρέπει να διαβιβάζονται μέσω του Συμβουλίου ή των τριών ΕΕΑ προκειμένου να αποκτήσουν μεγαλύτερη βαρύτητα (αιτιολογική σκέψη 9), γεγονός το οποίο θέτει κατά κάποιον τρόπο υπό αμφισβήτηση την ανεξαρτησία του ΕΣΣΚ. Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, η ορδή διατύπωση είναι εκείνη του άρθρου 16, παράγραφος 3, στο οποίο ορίζεται ότι «οι προειδοποιήσεις και οι συστάσεις του ΕΣΣΚ διαβιβάζονται επίσης στο Συμβούλιο».

4.2.3 Οι συστάσεις πρέπει («should» στα αγγλικά) να ωθούν τους αποδέκτες τους να λάβουν μέτρα για την πραγματοποίησή τους, εκτός αν η αδράνειά τους μπορεί να αιτιολογηθεί επαρκώς. Η χρήση της λέξης «πρέπει» όσον αφορά τις συστάσεις υποδηλώνει ότι αυτές είναι υποχρεωτικές κατά το μάλλον ή ήττον, αλλά ο υποχρεωτικός –ή ο μη υποχρεωτικός– χαρακτήρας μιας δράσης πρέπει να εξαρτάται από το επίπεδο του οποίου την αρμοδιότητα εμπίπτει η εφαρμογή των κανόνων: από το εάν πρόκειται, δηλαδή, για αρμοδιότητα των κρατών μελών ή της ΕΕ. Επομένως, η διατύπωση αυτής της παραγράφου χρήζει αποσαφήνισης.

4.2.4 Ο κανονισμός ενδέχεται επίσης να προχωρεί ένα βήμα υπέρ το δέον στο άρθρο 3. Το ΕΣΣΚ αναφέρεται ότι έχει σκοπό «να συμβάλει στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς». Η αποστολή του ΕΣΣΚ αφορά τους κινδύνους που ενέχει η χρηματοπιστωτική αγορά, αλλά εδώ φαίνεται ότι του ανατίθεται ευρύτερος ρόλος. Η ισχύουσα νομοθεσία (ordinary legislation) για τη χρηματοπιστωτική αγορά αποτελεί αρμοδιότητα της Επιτροπής· προκειμένου λοιπόν να μειωθεί ο κίνδυνος μελλοντικής σύγκρουσης αρμοδιοτήτων, το άρθρο αυτό θα πρέπει να αναδιατυπωθεί με στόχο να περιορισθεί η αποστολή του ΕΣΣΚ στους συστημικούς κινδύνους.

4.3 Το ΕΣΣΚ θα αποτελείται από ένα γενικό συμβούλιο, μια διευθύνουσα επιτροπή και μια γραμματεία. Η σύνδεση του ΕΣΚΤ με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) είναι απολύτως σαφής, δεδομένου ότι το γενικό συμβούλιο του ΕΣΣΚ θα περιλαμβάνει τα 29 μέλη του γενικού συμβουλίου της ΕΚΤ. Μεταξύ αυτών των 29 μελών θα εκλέγεται ένας πρόεδρος και ένας αντιπρόεδρος με πενταετή θητεία. Εκτός από τα εν λόγω 29 μέλη, στη σύνθεση του γενικού συμβουλίου θα συμμετέχουν, με δικαίωμα ψήφου, ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και οι τρεις πρόεδροι των νέων ΕΕΑ. Επίσης, μέλη του γενικού συμβουλίου, αλλά χωρίς δικαίωμα ψήφου, θα είναι 27 εκπρόσωποι των εθνικών εποπτικών αρχών, καθώς και ο πρόεδρος της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής.

4.3.1 Στο άρθρο 11, σχετικά με τη διευθύνουσα επιτροπή, δεν προβλέπονται κανόνες για τα δικαιώματα ψήφου. Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, η διευθύνουσα επιτροπή θα αποτελείται από τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του ΕΣΣΚ, καθώς και από πέντε άλλα μέλη του γενικού συμβουλίου της ΕΚΤ, από τους τρεις προέδρους των νέων ΕΕΑ, από ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και από τον πρόεδρο της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής.

4.3.1.1 Οι πρώτες εκθέσεις σχετικά με τις συζητήσεις του Συμβουλίου επί των εν λόγω προτάσεων αφορούσαν τον αριθμό των μελών του γενικού συμβουλίου της ΕΚΤ που θα συμμετέχουν σε αυτή τη διευθύνουσα επιτροπή: θα ήταν προτιμότερο να είναι τρία ή πέντε; Η ΕΟΚΕ συνιστά να ανέλθει ο αριθμός τους σε πέντε, ακριβώς όπως προτείνει και η ΕΚΤ στη δική της γνώμη, διότι κατ' αυτόν τον τρόπο θα μπορούσε να διευκολυνθεί η επίτευξη καλύτερης γεωγραφικής κατανομής, μεταξύ μικρών και μεγάλων χωρών, καθώς και μεταξύ χωρών εντός και εκτός ευρωζώνης. Επιπλέον, δεδομένου ότι κατά τα φαινόμενα όλα τα μέλη της διευθύνουσας επιτροπής θα έχουν δικαίωμα ψήφου, θεωρείται σκόπιμο να υπάρξει σημαντικός αριθμός εκπροσώπων των κεντρικών τραπεζών. Η σύνθεση της διευθύνουσας επιτροπής θα πρέπει να αντανακλά επαρκώς τη σύνθεση του γενικού συμβουλίου της ΕΣΣΚ, 29 μέλη του οποίου είναι κεντρικοί τραπεζίτες.

4.3.2 Η συμβουλευτική τεχνική επιτροπή θα πρέπει να περιληφθεί στο άρθρο 4 παράγραφος 1, όπου απαριθμούνται όλα τα όργανα της ΕΣΣΚ.

4.4 Ένα ξεχωριστό άρθρο σχετικά με τη δημοσιοποίηση προειδοποιήσεων και συστάσεων αφιερώνεται στο εάν και κατά πόσον οι προειδοποιήσεις και οι συστάσεις θα πρέπει να δημοσιοποιούνται. Η ΕΟΚΕ έχει επίγνωση όλων των παραμέτρων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πριν από μια τέτοιου είδους δημοσιοποίηση, αλλά αδυνατεί να καταλάβει για ποιο λόγο αυτή είναι η μόνη απόφαση για την οποία απαιτείται να αποφασίζει το γενικό συμβούλιο του ΕΣΣΚ με ειδική πλειοψηφία δύο τρίτων των ψήφων. Εάν τα μέλη του γενικού συμβουλίου είναι σε θέση να λάβουν αποφάσεις σχετικά με τους συστημικούς κινδύνους και να διατυπώσουν προειδοποιήσεις και συστάσεις, τότε οφείλουν να είναι επίσης σε θέση να αποφασίσουν σχετικά με τη δημοσιοποίηση ή τη μη δημοσιοποίηση των εν λόγω αποφάσεων.

4.5 Η συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως αμελητέα. Οι αποφάσεις σχετικά με όλες τις εν λόγω προτάσεις της Επιτροπής πρέπει να λαμβάνονται τόσο από το Συμβούλιο όσο και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Πέραν αυτού, το Κοινοβούλιο αναφέρεται μόνον σε σχέση με το γεγονός ότι το ΕΣΣΚ πρέπει να υποβάλλει εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Σύμφωνα με το άρθρο 20, το Συμβούλιο θα εξετάσει τον κανονισμό σχετικά με το ΕΣΣΚ μετά από τρία έτη. Το Κοινοβούλιο δεν αναφέρεται παρότι διαθέτει ισοδύναμη εξουσία με το Συμβούλιο επί του θέματος. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι, στο πλαίσιο του κανονισμού, θα πρέπει να προβλεφθεί η ανάθεση σημαντικότερου ρόλου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

5. Ειδικές παρατηρήσεις

Μικροπροληπτική εποπτεία

5.1 Σύμφωνα με το σημείο 6.6 της αιτιολογικής έκθεσης που συνοδεύει τις προτάσεις της Επιτροπής, οι μόνες διαφορές ως προς τους κανονισμούς αφορούν τους στόχους, το πεδίο εφαρμογής της δράσης και τους ορισμούς.

5.1.1 Οι στόχοι (άρθρο 1, παράγραφος 4) εκτίθενται κατά τρόπο σχεδόν πανομοιότυπο στους τρεις προτεινόμενους κανονισμούς: λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και ενίσχυση του διεθνούς εποπτικού συντονισμού. Οι μόνες εμφανείς μεταξύ τους διαφορές φαίνεται ότι συνίστανται στην περιγραφή των ατόμων στην προστασία των οποίων αποβλέπουν: τους επενδυτές, στην περίπτωση της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών, τους ασφαλισμένους και τους λοιπούς δικαιούχους, στην περίπτωση της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων, και τους καταθέτες και τους επενδυτές, στην περίπτωση της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

5.1.2 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η διατύπωση του άρθρου αυτού είναι σαφής όσον αφορά το διαχωρισμό μεταξύ των καθηκόντων των συγκεκριμένων φορέων εποπτείας και των νομοθετικών αρμοδιοτήτων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Σύμφωνα με ό,τι μπορεί να συναχθεί από τους κανονισμούς, οι πραγματικές εξουσίες των ΕΕΑ περιορίζονται στην εποπτεία των υφιστάμενων κανόνων. Όσον αφορά τις δυναμικές αλλαγές των ρυθμιστικών κανόνων, ο ρόλος τους συνίσταται απλώς στο να εκθέτουν τη γνώμη τους στην Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

5.1.2.1 Σχετικά με τις προτάσεις των ΕΕΑ για τη θέσπιση νέων τεχνικών κανόνων, αυτές θα μπορούσαν –σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2– να μην έχουν τη μορφή οδηγιών, αλλά μόνον κανονισμών και αποφάσεων. Εάν θεωρείται ότι οι τεχνικοί κανόνες δεν έχουν πολιτικό χαρακτήρα, τότε αποκλείεται επίσης η χρήση κανονισμών. Οι τεχνικοί κανόνες θα πρέπει να έχουν ως αποκλειστικούς αποδέκτες τους εθνικούς εποπτικούς οργανισμούς και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, και όχι τα κράτη μέλη, και να λαμβάνουν, ως εκ τούτου, τη μορφή αποφάσεων και όχι κανονισμών ή οδηγιών, δεδομένου ότι τα εν λόγω μέσα προορίζονται αποκλειστικά για τους πολιτικούς κανόνες που προτείνονται από την Επιτροπή. Στο εν λόγω άρθρο διευκρινίζεται επίσης ότι η Επιτροπή εγκρίνει τα σχέδια τεχνικών κανόνων, γεγονός το οποίο δεν μπορεί να ισχύσει στην περίπτωση των κανονισμών ή των οδηγιών που χρήζουν έγκρισης από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

5.1.3 Τα άρθρα στα οποία περιγράφονται αναλυτικά τα καθήκοντα των ΕΕΑ θεωρούνται προσηκόντα στο σύνολό τους. Η εποπτεία που ασκείται από τις ΕΕΑ έχει ως αποδέκτες τις εθνικές εποπτικές αρχές και δεν εστιάζεται άμεσα στους συμμετέχοντες στις χρηματαγορές. Εξάιρεση αποτελεί η περίπτωση μη συμμόρφωσης μιας εθνικής αρχής προς τις διατυπωθείσες συστάσεις (άρθρα 9 και 11). Στην περίπτωση αυτή, η ευρωπαϊκή αρχή λαμβάνει τελικά μια απόφαση που απευθύνει στους συμμετέχοντες στις χρηματαγορές.

5.1.3.1 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει την ιδέα να ανατεθεί στο Συμβούλιο η αρμοδιότητα να καθορίζει εάν υφίσταται κατάσταση έκτακτης ανάγκης, μετά από διαβουλεύσεις με την Επιτροπή, την ΕΣΣΚ και ανάλογα με την περίπτωση, τις ευρωπαϊκές αρχές εποπτείας.

5.1.3.2 Η πρόταση για Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή στερείται σαφούς ορισμού της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, καθώς και κριτηρίων για την κήρυξή της. Το κείμενο θα πρέπει να καταστεί σαφέστερο όσον αφορά τους λόγους που αιτιολογούν την κήρυξη καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι οι λόγοι αυτοί πρέπει να πρέπει να προκύπτουν γενικώς από τις αγορές. Η περίπτωση μεμονωμένου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος το οποίο αντιμετωπίζει κατάσταση έκτακτης ανάγκης πρέπει να εμπίπτει στα καθήκοντα του εκάστοτε εθνικού εποπτικού οργανισμού.

5.1.3.3 Το άρθρο 23 αφορά την παροχή διασφαλίσεων σχετικά με τον τρόπο κατά τον οποίο η κυβέρνηση ενός κράτους μέλους μπορεί να ενεργήσει εάν πιστεύει ότι οι νέοι τεχνικοί κανόνες έχουν φορολογικές επιπτώσεις. Οι διασφαλίσεις αυτές θεωρούνται ενδεδειγμένες, παρότι οι τεχνικοί κανόνες δεν έχουν σχεδόν ποτέ φορολογικές επιπτώσεις. Επιπλέον, εφόσον οι εν λόγω διασφαλίσεις αφορούν μόνον τα άρθρα 10 και 11, το συγκεκριμένο άρθρο θα ήταν σκόπιμο να τοποθετηθεί αμέσως μετά το άρθρο 11.

5.1.4 Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οι συμμετέχοντες στην αγορά θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, σε περίπτωση διαφωνίας με την εθνική εποπτική αρχή, να απευθύνονται προς την ΕΒΑ.

5.1.5 Όσον αφορά το πεδίο δράσης της, η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) θα επωμισθεί μια ειδική αποστολή ως φορέας εποπτείας των οργανισμών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας. Μεταξύ των αρμοδιοτήτων της ΕΑΚΑΑ θα περιλαμβάνεται η ανάκληση της εγγραφής των προαναφερθέντων οργανισμών, καθώς και η διεξαγωγή ερευνών και επιτόπιων ελέγχων. Το πεδίο δράσης της εν λόγω αρχής δεν διευκρινίζεται στον παρόντα κανονισμό, αλλά προβλέπεται να καθορισθεί στο πλαίσιο μελλοντικού τροποποιητικού κανονισμού. Η ανάθεση εποπτικής αρμοδιότητας στην ΕΑΚΑΑ θεωρείται προσηκόντα και αναμένεται να αποτελέσει ένα από τα σημαντικότερα καθήκοντά της.

5.1.5.1 Μεταξύ των συμπερασμάτων της η ΕΟΚΕ στη γνωμοδότηση της σχετικά με την έκθεση de Larosière, θεωρούσε σκόπιμη τη σύσταση εθνικής αρχής η οποία θα αναλάβει να εγκρίνει τα νέα οικονομικά μέσα πριν από την εισαγωγή τους, κατά το πρότυπο της Ισπανίας. Χάρη στη δημιουργία αυτών των τριών ΕΕΑ, η συγκεκριμένη πρόταση θα μπορούσε πλέον να υλοποιηθεί. Δεδομένου ότι το σύστημα αυτό δεν εφαρμόζεται σε άλλα κράτη μέλη, ένα πρώτο βήμα θα μπορούσε να γίνει με την ενδεδειγμένη εξέταση των μέσων που χρησιμοποιούνται σε άλλες χώρες, πλην της Ισπανίας. Επομένως, θα ήταν επίσης σκόπιμο να προβεί η Επιτροπή στην τροποποίηση του κανονισμού σχετικά με την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών με έναν κανονισμό ο οποίος θα προβλέπει την εν λόγω αρμοδιότητα.

5.1.6 Ως προς τους ορισμούς που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ), κύριο μέλημα αποτελεί ο προσδιορισμός του εύρους του χρηματοπιστωτικού τομέα που θα εμπίπτει στην εποπτεία της. Υπό το πρίσμα των εμπειριών που αντλήθηκαν από τη χρηματοπιστωτική κρίση, η εν λόγω εποπτεία θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν ευρύτερη. Η ύπαρξη χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων τα οποία θα εκφεύγουν της εποπτείας της ΕΑΤ μπορεί να τοποθετήσει τα ιδρύματα αυτά σε πλεονεκτική θέση από την άποψη της επιδίωξης κέρδους, δεδομένου ότι οι κανόνες λειτουργίας τους και η εποπτεία της συμπεριφοράς τους θα βρίσκονται εκτός του πεδίου δράσης της ΕΑΤ. Η διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να καταστεί καθολικός στόχος. Ο ορισμός που προτείνεται στον παρόντα κανονισμό παραπέμπει στις οδηγίες για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τις επιχειρήσεις επενδύσεων και τους χρηματοοικονομικούς ομίλους ετερογενών δραστηριοτήτων. Η ΕΟΚΕ θεωρεί σκόπιμη τη διεξαγωγή νέας συζήτησης σχετικά με τους ορισμούς που περιλαμβάνονται στις εν λόγω οδηγίες, προκειμένου να συνεκτιμηθούν οι εμπειρίες που αντλήθηκαν από τη χρηματοπιστωτική κρίση, με στόχο να καταστούν οι εν λόγω ορισμοί όσο το δυνατόν ευρύτεροι.

5.1.7 Στην περίπτωση της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ) γίνεται επίσης αναφορά στις ισχύουσες οδηγίες. Εν προκειμένω, η ΕΟΚΕ επιθυμεί να τονίσει την ύπαρξη πληθώρας διαφορετικών μοντέλων που χρησιμοποιούνται στα κράτη μέλη, ιδίως στον τομέα των επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών. Είναι επομένως μείζονος σημασίας να διευκρινιστεί ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση το πεδίο δράσης αφορά μόνον την εποπτεία. Η διατύπωση προτάσεων για τη θέσπιση νέων κανόνων εμπίπτει εξ ολοκλήρου στην αρμοδιότητα της Επιτροπής.

5.1.8 Στην πρόταση κανονισμού σχετικά με την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) αναφέρεται ότι ο όρος «συμμετέχων στις χρηματαγορές» υποδεικνύει ένα πρόσωπο-συνάγεται ότι ο όρος αυτός υποδηλώνει τόσο νομικά πρόσωπα όσο και άτομα, αλλά τούτο πρέπει να καταστεί σαφές στο άρθρο 2, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού.

5.1.9 Στο άρθρο 20, παράγραφος 3, ορίζεται ότι οι ΕΕΑ μπορούν να χρησιμοποιούν εμπιστευτικές πληροφορίες τις οποίες λαμβάνουν από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μόνον για να εκπληρώσουν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται άμεσα δυνάμει των υπό εξέταση κανονισμών. Η εν λόγω αναφορά θα πρέπει να συμπληρωθεί από έναν κανόνα σχετικά με τον τρόπο προστασίας της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών.

5.2 Οι τρεις ΕΕΑ έχουν όλες την ίδια εσωτερική οργάνωση: ένα συμβούλιο εποπτών, ένα διοικητικό συμβούλιο, έναν πρόεδρο, έναν εκτελεστικό διευθυντή και ένα συμβούλιο προσφυγών. Ο πρόεδρος της εκάστοτε ΕΕΑ δεν μπορεί να προέρχεται από τις εθνικές εποπτικές αρχές, αλλά θα πρέπει –σύμφωνα με τους προτεινόμενους κανονισμούς– να είναι ένα ανεξάρτητο πρόσωπο που θα εργάζεται με πλήρη απασχόληση.

5.2.1 Στο διοικητικό συμβούλιο των ΕΕΑ προτείνεται να συμμετέχουν τέσσερα μέλη, προερχόμενα από τις εθνικές εποπτικές αρχές. Δεδομένου ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος ο οποίος να αιτιολογεί τον συγκεκριμένο αριθμό, θεωρείται φυσικό να υιοθετηθεί αντ' αυτού η πρόταση σχετικά με το ΕΣΣΚ και να ανέλθει ο αριθμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου σε πέντε.

5.2.2 Μόνον οι επικεφαλής των εθνικών εποπτικών αρχών θα έχουν δικαίωμα ψήφου στο συμβούλιο εποπτών, ενώ ο εκπρόσωπος της Επιτροπής και ο εκπρόσωπος του ΕΣΣΚ δεν θα διαθέτουν τέτοιο δικαίωμα. Αυτό σημαίνει ότι το σύνολο των εξουσιών ενός φορέα εποπτείας εκχωρείται στους εθνικούς οργανισμούς που αποτελούν το αντικείμενο της συγκεκριμένης εποπτείας. Μια τέτοια διευθέτηση ενέχει τον κίνδυνο της μη ανάληψης δράσης παρ' όλες τις διατάξεις που περιλαμβάνονται στον κανονισμό όσον αφορά τον τρόπο διενέργειας της εποπτείας, τη δυνατότητα άσκησης κριτικής στις εθνικές αρχές, αλλά και τις περιπτώσεις κατά τις οποίες αρμόδια για τη λήψη των αποφάσεων είναι η εκάστοτε ΕΕΑ, παρέχοντας συγχρόνως στην Επιτροπή τη δυνατότητα να λάβει την τελική απόφαση. Εξυπακούεται ότι οι εθνικές αρχές πρέπει να εργάζονται κατά τρόπο συλλογικό στο πλαίσιο κάθε ΕΕΑ, αλλά μήπως τελικά ο τρόπος αυτός αποδειχθεί υπερβολικά συλλογικός;

5.2.3 Ο κίνδυνος να καταλήξει το συμβούλιο εποπτών να εποπτεύει εαυτόν, καθιστά σκόπιμο να εξαρθεί η σημασία ορισμένων άλλων πτυχών σχετικών με τις ΕΕΑ. Η ανεξαρτησία του προέδρου είναι ζωτικής σημασίας και το πρόσωπο που ασκεί την προεδρία θα πρέπει να διαθέτει δικαίωμα ψήφου. Εξίσου ζωτικής σημασίας θεωρείται η ευρύτητα πνεύματος και η επιρροή της ομάδας ενδιαφερόμενων φορέων. Επιπροσθέτως, είναι αναγκαίο να επιτευχθεί η λειτουργία τους υπό συνθήκες διαφάνειας, μέσω της δημοσιοποίησης των αποφάσεων των ΕΕΑ. Παρότι τάσσεται υπέρ του εν λόγω γενικού κανόνα, η ΕΟΚΕ έχει ασφαλώς επίγνωση του γεγονότος ότι υπάρχουν αποφάσεις οι οποίες δεν χρήζουν άμεσης δημοσιοποίησης εξαιτίας του κινδύνου διατάραξης της χρηματοπιστωτικής αγοράς που συνεπάγεται η ενδεχόμενη δημοσιοποίησή τους.

5.3 Κατά την έναρξη λειτουργίας των ΕΕΑ προβλέπεται ο διπλασιασμός του προσωπικού τους σε σχέση με το προσωπικό που απασχολείται από τις υπάρχουσες τρεις επιτροπές· κατά το στάδιο της πλήρους λειτουργίας τους, οι ΕΕΑ αναμένεται να τετραπλασιάσουν το προσωπικό τους έναντι του αριθμού των υπαλλήλων που διαθέτουν επί του παρόντος. Λαμβανομένης υπόψη της διαφορετικής έκτασης και μορφής των δραστηριοτήτων που θα κληθούν να αναλάβουν οι ΕΕΑ, η ΕΟΚΕ θεωρεί προσήκοντα τον προβλεπόμενο αριθμό υπαλλήλων τους.

5.3.1 Υφίστανται ορισμένες αμφιβολίες όσον αφορά τη διάρκεια του προτεινόμενου χρονικού διαστήματος έως ότου οι ΕΕΑ καταστούν πλήρως λειτουργικές: εάν αρχίσουν να ασκούν τις δραστηριότητές τους κατά το 2011, τότε θα απαιτηθούν περισσότερα από δύο έτη για την επίτευξη της πλήρους λειτουργίας τους. Θεωρείται λοιπόν εφικτό και αναγκαίο να επισπευσθεί η εξέλιξη αυτή ενόψει της ταχείας διευθέτησης του συνόλου των προβλημάτων που ανέκυψαν κατά τη διάρκεια της κρίσης.

5.4 Η ΕΟΚΕ είναι της γνώμης ότι η Μικτή Επιτροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών, η οποία θα συσταθεί ταυτόχρονα με τις τρεις ΕΕΑ, αποτελεί αναγκαία συμπληρωματική δράση. Χάρη στη δημιουργία της εν λόγω επιτροπής, στην οποία ανατίθεται η συνεργασία μεταξύ των υφιστάμενων ΕΕΑ, δεν καθίσταται –τουλάχιστον προς το παρόν– απαραίτητη η σύσταση μιας κοινής αρχής για τους τρεις τομείς εποπτείας.

5.5 Ορισμένα λάθη ήσσονος σημασίας εντοπίζονται στην αγγλική απόδοση του άρθρου 33. Στη δεύτερη παράγραφο του εν λόγω άρθρου, η φράση «in his absence» («όταν ο τελευταίος απουσιάζει») θα πρέπει να τροποποιηθεί στην αγγλική γλώσσα ως εξής: «in his/her absence» («όταν ο τελευταίος/η τελευταία απουσιάζει»). Στην πέμπτη παράγραφο του ίδιου άρθρου, η λέξη «Chairperson» («Ο/Η πρόεδρος») μετατρέπεται στην αγγλική γλώσσα ξαφνικά σε «Chairman» (Ο πρόεδρος), με αποτέλεσμα να χρήζει διόρθωσης.

Βρυξέλλες, 21 Ιανουαρίου 2010.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Mario SEPI